

ORDONANȚĂ DE URGENȚĂ

privind aprobarea continuării Programului-pilot de acordare a unui suport alimentar pentru preșcolarii și elevii din 450 de unități de învățământ preuniversitar de stat

Întrucât evaluarea corespunzătoare a impactului Programului-pilot de acordare a unui suport alimentar pentru preșcolarii și elevii din 50 de unități de învățământ preuniversitar de stat, implementat în anii școlari 2016-2017, 2017-2018 și în anul 2019, respectiv în 150 de unități de învățământ preuniversitar de stat, în anii 2020 și 2021 și în 450 de unități de învățământ preuniversitar de stat în anul școlar 2022-2023, conform Ordonanței de urgență a Guvernului nr. 72/2016 privind aprobarea Programului-pilot de acordare a unui suport alimentar pentru preșcolarii și elevii din 50 de unități de învățământ preuniversitar de stat, aprobată prin Legea nr. 92/2017, Ordonanței de urgență a Guvernului nr. 92/2017 privind aprobarea Programului-pilot de acordare a unui suport alimentar pentru preșcolarii și elevii din 50 de unități de învățământ preuniversitar de stat, aprobată cu modificări prin Legea nr. 107/2018, Ordonanței de urgență a Guvernului nr. 97/2018 privind aprobarea Programului-pilot de acordare a unui suport alimentar pentru preșcolarii și elevii din 50 de unități de învățământ preuniversitar de stat, aprobată prin Legea nr. 201/2019, precum și Ordonanței de urgență a Guvernului nr. 9/2020 privind aprobarea Programului-pilot de acordare a unui suport alimentar pentru preșcolarii și elevii din 150 de unități de învățământ preuniversitar de stat, aprobată prin Legea nr. 26/2021, Ordonanței de urgență nr. 91/2021 privind aprobarea continuării Programului-pilot de acordare a unui suport alimentar pentru preșcolarii și elevii din 150 de unități de învățământ preuniversitar de stat, aprobată cu modificări și completări prin Legea nr. 306/2021 și Ordonanței nr.105/2022 privind aprobarea continuării Programului-pilot de acordare a unui suport alimentar pentru preșcolarii și elevii din 300 de unități de învățământ preuniversitar de stat, cu modificările ulterioare impune continuarea implementării acestuia în anul 2023,

având în vedere faptul că Ministerul Educației a început demersurile pentru reconfigurarea cadrului legal în domeniul reducerii ratei de părăsire timpurie a școlii și a abandonului școlar, precum și situația identificată la nivelul sistemului de învățământ preuniversitar, conform căreia un număr mare de elevi sunt în situație de abandon școlar, generată de condițiile socioeconomice și geografice defavorabile, precum și de imposibilitatea materială a multor familii de a susține participarea copiilor la activitățile școlare,

luând în considerare faptul că prezența elevilor în unitățile de învățământ, dobândirea competențelor necesare și incluziunea celor din mediile defavorizate reprezintă o prioritate pentru Ministerul Educației și pentru instituțiile de învățământ din cadrul sistemului național de învățământ,

întrucât abandonul școlar și părăsirea timpurie a școlii sunt determinate de probleme de la nivelul sistemului național de învățământ, cumulate cu probleme economice și sociale, pentru a limita efectele negative asupra procesului educativ și pentru a susține participarea la cursuri pe durata învățământului obligatoriu, pentru a stimula motivația pentru învățare, precum și pentru a sprijini preșcolarii și elevii din medii defavorizate,

ținând seama de faptul că accesul redus la educație accentuează inegalitatea de șanse între elevi, determinând pe termen lung creșterea ratei de părăsire timpurie a școlii și a abandonului școlar,

este necesară adoptarea prezentei ordonanțe de urgență pentru a implementa măsuri urgente și viabile pentru susținerea politicilor publice din domeniul educației de reducere a abandonului școlar și de asigurare a accesului nediscriminatoriu la educație,

urgența adoptării rezultă și din faptul că, pe de-o parte, programul trebuie să fie implementat astfel încât elevii să beneficieze de programul suport. Ministerul Sănătății și Ministerul Educației, împreună cu Autoritatea Națională Sanitară Veterinară și pentru Siguranța Alimentelor, au obligația să elaboreze normele metodologice de aplicare a prezentei ordonanțe de urgență și unitățile/subdiviziunile administrativ-teritoriale ale municipiilor trebuie să finalizeze procedurile de achiziție publică a suportului alimentar și să încheie contractele de prestări servicii,

deoarece un număr însemnat de preșcolari și elevi vulnerabili se află în situație de abandon școlar, descurajați de un cadru legal neadaptat nevoilor reale ale acestora, iar în lipsa adoptării prezentei ordonanțe de urgență, există un risc crescut de a nu se realiza incluziunea educațională a tuturor preșcolarilor și elevilor,

și întrucât învățământul constituie prioritate națională,

având în vedere că toate elementele din prezenta ordonanță de urgență vizează interesul public și constituie situații extraordinare a căror reglementare nu poate fi amânată,

în temeiul art. 115 alin. (4) din Constituția României, republicată,

Guvernul României adoptă prezenta ordonanță de urgență.

Art. 1. (1) În anul 2023, începând cu data intrării în vigoare a prezentei ordonanțe de urgență, pe perioada desfășurării cursurilor corespunzătoare anului școlar 2023-2024, preșcolarilor și elevilor din 450 de unități de învățământ preuniversitar de stat, denumite în continuare unități-pilot, li se acordă, zilnic, cu titlu gratuit, un suport alimentar constând într-o masă caldă sau într-un pachet alimentar, în cazul în care masa caldă nu poate fi asigurată, în limita unei valori zilnice de 15 lei/beneficiar, inclusiv taxa pe valoarea adăugată.

(2) Pe durata de implementare prevăzută la alin. (1), personalul necesar desfășurării Programului-pilot de acordare a unui suport alimentar pentru preșcolarii și elevii din 450 de unități de învățământ preuniversitar de stat, denumit în continuare Programul-pilot, poate fi suplimentat, la solicitarea unităților-pilot, prin:

a) angajarea unor categorii de personal pe perioada implementării programului, cu încadrarea în numărul total de posturi aprobat la nivelul inspectoratului școlar, în baza analizei cu privire la personalul necesar implementării programului, realizată de inspectoratul școlar;

b) detașare sau delegare de personal din cadrul autorităților administrației publice locale, cu modificarea corespunzătoare a fișei postului, cu respectarea prevederilor Legii nr. 53/2003 - Codul muncii, republicată, cu modificările și completările ulterioare, și ale Ordonanței de urgență a Guvernului nr. 57/2019 privind Codul administrativ, cu modificările și completările ulterioare.

(3) Limita valorică prevăzută la alin. (1) cuprinde prețul produselor, cheltuielile de transport, de distribuție și de depozitare a acestora, după caz.

(4) La cererea motivată a părinților/reprezentantului legal, formulată în scris și susținută de un document-suport, înregistrată la secretariatul unității de învățământ în care este înmatriculat preșcolarul/elevul, preșcolarii și elevii care, din considerente de natură medicală, culturală sau religioasă nu pot beneficia de masa caldă sau, după caz, de pachetul alimentar, vor beneficia de produse alimentare adecvate situației acestora, în limita valorii zilnice prevăzute la alin. (1). În cazul preșcolarilor și elevilor care din considerente de natură culturală sau religioasă nu pot beneficia de masa caldă sau, după caz, de pachetul alimentar, documentul-suport este reprezentat de declarația pe propria răspundere a părinților/reprezentantului legal.

(5) Pentru menținerea sănătății preșcolarilor și elevilor prevăzuți la alin. (1), în cadrul Programului-pilot, se vor distribui numai produse alimentare obținute în unități autorizate/ înregistrate sanitar-veterinar și pentru siguranța alimentelor, în conformitate cu prevederile legislației sanitar-veterinare și pentru siguranța alimentelor în vigoare.

(6) Produsele distribuite vor respecta cerințele prevăzute de Regulamentul (UE) nr. 1.169/2011 al Parlamentului European și al Consiliului din 25 octombrie 2011 privind informarea consumatorilor cu privire la produsele alimentare, de modificare a Regulamentelor (CE) nr. 1.924/2006 și (CE) nr. 1.925/2006 ale Parlamentului European și ale Consiliului și de abrogare a Directivei 87/250/CEE a Comisiei, a Directivei 90/496/CEE a Consiliului, a Directivei 1999/10/CE a Comisiei, a Directivei 2000/13/CE a Parlamentului European și a Consiliului, a Directivelor 2002/67/CE și 2008/5/CE ale Comisiei și a Regulamentului (CE) nr. 608/2004 al Comisiei.

Art. 2 (1) Finanțarea, în anul 2023, a Programului-pilot prevăzut la art. 1, se asigură de la bugetul de stat, din sume defalcate din taxa pe valoarea adăugată pentru finanțarea cheltuielilor descentralizate la nivelul comunelor, orașelor, municipiilor, sectoarelor și municipiului București, aprobate într-o poziție distinctă în anexa la Legea bugetului de stat pe anul 2023, în cuantum de 195.000 mii lei.

(2) Lista unităților/subdiviziunilor administrativ-teritoriale ale municipiilor și a unităților-pilot în care se implementează Programul-pilot de acordare a unui suport alimentar, numărul de beneficiari și sumele alocate pentru finanțarea programului în anul 2023 se aprobă prin Hotărâre de Guvern, inițiată de Ministerul Educației, în termen de 30 de zile de la data intrării în vigoare a prezentei ordonanțe de urgență.

(3) Sumele prevăzute la alin. (1) pot fi suplimentate din veniturile proprii ale bugetelor locale ale unităților/subdiviziunilor administrativ-teritoriale ale municipiilor sau din alte surse de finanțare, legal prevăzute, în următoarele situații:

a) stabilirea prin hotărâre a consiliului local a unei valori zilnice mai mari decât cea prevăzută la art. 1 alin. (1);

b) creșterea, în perioada aplicării Programului-pilot, a numărului de preșcolari/elevi beneficiari din unitățile-pilot;

c) asigurarea unor spații pentru prepararea, depozitarea sau servirea mesei;

d) asigurarea transportului către beneficiari al suportului alimentar, dacă cheltuielile aferente depășesc bugetul alocat inițial, după caz.

(4) Reflectarea în bugetele unităților/subdiviziunilor administrativ-teritoriale ale municipiilor a sumelor defalcate din unele venituri ale bugetului de stat primite, precum și a creditelor destinate implementării Programului-pilot se va face cu ajutorul indicatorilor distincți, prevăzuți în normele metodologice de aplicare a prezentei ordonanțe de urgență.

Art. 3. (1) Procedura de atribuire a contractelor de furnizare/servicii a mesei calde sau, după caz, a pachetelor alimentare se organizează la nivelul fiecărei unități/subdiviziuni administrativ-teritoriale a municipiilor și se stabilește potrivit prevederilor Legii nr. 98/2016 privind achizițiile publice, cu modificările și completările ulterioare.

(2) Unitățile/Subdiviziunile administrativ-teritoriale ale municipiilor, care dispun de mijloacele necesare preparării și distribuirii mesei calde sau, după caz, a pachetelor alimentare, pot utiliza sumele alocate potrivit prevederilor art. 2 alin. (1) în scopul creșterii calității acestora.

(3) Pentru obținerea unor prețuri cât mai competitive, autoritățile contractante pot opta pentru atribuirea contractului de achiziție publică fie pe întreaga masă caldă sau, după caz, pe întregul pachet alimentar, fie pe loturi distincte pe categorii de produse ce intră în componența mesei calde, sau, după caz, a pachetului alimentar, potrivit Legii nr. 98/2016, cu modificările și completările ulterioare, iar faza finală

a procedurii de atribuire poate fi organizată prin licitație electronică, cu respectarea legislației din domeniul achizițiilor publice.

(4) Pentru a monitoriza modul de utilizare a resurselor financiare disponibile și pentru a asigura un aport nutrițional adecvat, autoritățile contractante vor introduce în caietul de sarcini cerința ca ofertanții să introducă o defalcare a costurilor, per porție, pe următoarele categorii:

- a) materie primă;
- b) prepararea hranei;
- c) distribuție.

(5) În cadrul procesului de selecție vor fi preferate și considerate că îndeplinesc criteriul privind cel mai bun raport calitate-preț acele oferte care alocă cel puțin 40% din suma disponibilă per beneficiar pentru achiziția materiei prime.

(6) Responsabili pentru efectuarea plăților către furnizori sunt primarii unităților/subdiviziunilor administrativ-teritoriale ale municipiilor sau persoanele împuternicite, după caz.

(7) Plata produselor și a serviciilor contractate se efectuează de către ordonatorii principali de credite, la solicitarea furnizorilor, pe baza documentelor de recepție calitativă și cantitativă, întocmite și aprobate de unitățile-pilot.

(8) Sumele defalcate din unele venituri ale bugetului de stat alocate unităților/subdiviziunilor administrativ-teritoriale ale municipiilor, potrivit prevederilor art. 2, rămase neutilizate la finele exercițiului bugetar, se regularizează cu bugetul de stat.

Art. 4. (1) Dreptul de a beneficia de prevederile art. 1 alin. (1) îl au elevii/preșcolarii prezenți la activitățile didactice pe perioada cursurilor, conform structurii anului școlar.

(2) Autoritățile administrației publice locale, instituțiile și autoritățile cu atribuții în domeniul educației au obligația să urmărească și să verifice buna desfășurare a procesului de aprovizionare privind distribuția către elevi/preșcolari a pachetului alimentar/mesei calde.

(3) Controlul respectării prevederilor legislației în vigoare privind condițiile igienico-sanitare prin care masa caldă sau, după caz, pachetul alimentar este oferită/ofert elevilor/preșcolarilor, precum și al respectării unei alimentații sănătoase în unitățile de învățământ preuniversitar se exercită de către personalul împuternicit de Ministerul Sănătății, din cadrul Inspecției Sanitare de Stat și al direcțiilor de sănătate publică județene și a municipiului București, pentru masa caldă distribuită sau, după caz, pachetul distribuit în spațiul unității de învățământ preuniversitar.

(4) Unitățile care produc, prepară, transportă și distribuie alimente în cadrul acestui program sunt supuse controalelor sanitar-veterinare și pentru siguranța alimentelor oficiale, efectuate de către personalul de specialitate din cadrul direcțiilor sanitar-veterinare și pentru siguranța alimentelor județene, respectiv a municipiului București, în conformitate cu prevederile Regulamentului (UE) 2017/625 al Parlamentului European și al Consiliului din 15 martie 2017 privind controalele oficiale și alte activități oficiale efectuate pentru a asigura aplicarea legislației privind alimentele și furajele, a normelor privind sănătatea și bunăstarea animalelor, sănătatea plantelor și produsele de protecție a plantelor, de modificare a Regulamentelor (CE) nr. 999/2001, (CE) nr. 396/2005, (CE) nr. 1.069/2009, (CE) nr. 1.107/2009, (UE) nr. 1.151/2012, (UE) nr. 652/2014, (UE) 2016/429 și (UE) 2016/2.031 ale Parlamentului European și ale Consiliului, a Regulamentelor (CE) nr. 1/2005 și (CE) nr. 1.099/2009 ale Consiliului și a Directivelor 98/58/CE, 1999/74/CE, 2007/43/CE, 2008/119/CE și 2008/120/CE ale Consiliului și de abrogare a Regulamentelor (CE) nr. 854/2004 și (CE) nr. 882/2004 ale Parlamentului European și ale Consiliului, precum și a Directivelor 89/608/CEE, 89/662/CEE, 90/425/CEE, 91/496/CEE, 96/23/CE, 96/93/CE și 97/78/CE ale Consiliului și a Deciziei 92/438/CEE a Consiliului (Regulamentul privind controalele oficiale).

Art. 5. (1) Unitățile de învățământ incluse în Programul-pilot pot beneficia și de finanțare externă prin accesarea de fonduri din bugetul Uniunii Europene, pentru susținerea unor activități similare programului-pilot, activități reprezentând suport alimentar.

(2) Ministerul Educației, inspectoratele școlare, unitățile/subdiviziunile administrativ-teritoriale ale municipiilor, unitățile de învățământ pot accesa fonduri de la bugetul Uniunii Europene sau pot finanța din fonduri proprii/din bugetele locale desfășurarea unor programe similare, reprezentând programe de suport alimentar, și în alte unități de învățământ decât cele aprobate conform prevederilor art.2 alin.(2).

(3) Ministerul Educației are atribuții de monitorizare și evaluare a programului-pilot.

(4) În termen de 30 de zile de la data intrării în vigoare a prezentei ordonanțe de urgență, Ministerul Sănătății și Ministerul Educației, împreună cu Autoritatea Națională Sanitară Veterinară și pentru Siguranța Alimentelor, elaborează normele metodologice de aplicare a acesteia, care se aprobă prin hotărâre a Guvernului.

PRIM-MINISTRU

Ion-Marcel CIOLACU